

Az Alkotmánybíróság döntésének tájékoztató jelleggel közzétett, nem hivatalos szövege. A hivatalos közzétételre a Magyar Közlönyben, illetve az Alkotmánybíróság Határozatai című hivatalos lapban kerül sor.

IV/1643/2025.

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

végzést:

Az Alkotmánybíróság a Fudan Hungary Egyetemért Alapítványról, a Fudan Hungary Egyetemért Alapítvány részére történő vagyonjuttatásról szóló 2021. évi LXXXI. törvény 6/B. § (1) bekezdésének „ , valamint a Budapest Főváros IX. kerület Ferencváros Önkormányzata” és „ , illetve Budapest Főváros IX. kerület Ferencváros Önkormányzata” szövegrészei, a (3) bekezdésének „ , illetve Budapest Főváros IX. kerület Ferencváros Önkormányzata” szövegrésze, a (7) bekezdése, valamint a 3. melléklet 3–27. sora alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

Indokolás

- [1] 1. Az indítványozó Budapest Főváros IX. Kerület Ferencváros Önkormányzata törvényes képviselőjeként eljáró polgármester az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 26. § (2) bekezdése szerinti alkotmányjogi panaszában az egyes felsőoktatási, családügyi és kulturális tárgyú törvények módosításáról szóló 2024. évi LXXVI. törvény (a továbbiakban: Módtv.) által módosított a Fudan Hungary Egyetemért Alapítványról, a Fudan Hungary Egyetemért Alapítvány részére történő vagyonjuttatásról szóló 2021. évi LXXXI. törvény (a továbbiakban: Fudantv.) 6/B. § (1) bekezdésének „ , valamint a Budapest Főváros IX. kerület Ferencváros Önkormányzata” és „ , illetve Budapest Főváros IX. kerület Ferencváros Önkormányzata” szövegrészei, a (3) bekezdésének „ , illetve Budapest Főváros IX. kerület Ferencváros Önkormányzata” szövegrésze, a (7) bekezdése, valamint a 3. melléklet 3–27. sora alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését kérte.
- [2] Az indítványozó szerint a támadott jogszabályi rendelkezések ellentétesek az Alaptörvény XIII. cikkével, a XXVIII. cikk (1) és (7) bekezdésével.

- [3] 2. Az alkotmányjogi panasz a támadott jogszabályi rendelkezések által megsérteni vélt egyes alaptörvényi rendelkezések vonatkozásában az alábbi indokolást tartalmazza.
- [4] Az Alaptörvény XIII. cikk (1) és (2) bekezdésének sérelmét azért állítja az indítványozó, mert álláspontja szerint a Fudantv. Módtv. által hatályba léptetett – az indítványozó önkormányzat tulajdonában álló ingatlanok állami tulajdonba vételéről, és a Tudás-Tér Alapítvány tulajdonába adásról rendelkező – rendelkezései a közfeladatok ellátásának állam általi átvétele és valós kártalanítás nélkül vonta el tulajdonát. Érvelése szerint „a törvényalkotó által kialakított háromlépcsős (feladat- és tulajdonátruházás az államra, a[z] átminősítés magánutakká és beépíthető területekké, alapítványi tulajdonba adás), pénzmosási és korrupciós sémákat idéző konstrukció létrehozása nyilvánvalóan az alkotmányossági követelmények megkerülését szolgálja, miközben az ingatlannyilvántartási eljárás szintjéig mikromenedzseli a folyamatot törvényi szinten”.
- [5] Az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében foglalt tisztességes eljáráshoz való jog és a XXVIII. cikk (7) bekezdése szerinti jogorvoslathoz való jog sérelmét az indítványozó abban látja, hogy a tulajdonjogot elvonó állami döntéssel szemben nem állt rendelkezésre tényleges és hatékony jogorvoslat. Álláspontja szerint „az Abtv. 26. § (2) bekezdése szerinti alkotmányjogi panaszon kívül [...] nem vehetett igénybe jogorvoslati eszközt, amivel a Fudan törvény 6/B. § (3) bekezdése szerint törvényben deklaráltan fennálló »ellentételezettséget«, azaz az alapjogkorlátozás pénzbeli kompenzációjának megtörté[nté]t vitatni tudná”.
- [6] 3. A támadott jogszabályi rendelkezések lényege és a jogszabályi környezet az alábbiak szerint foglalható össze.
- [7] 3.1. Az Országgyűlés 2021. június 15-i ülésnapján fogadta el a Fudantv.-t, amely a Fudan Hungary Egyetem fenntartójaként működő Fudan Hungary Egyetemért Alapítvány létrehozásáról, valamint az alapításhoz és működéshez szükséges az állami vagyonról szóló 2007. évi CVI. törvény és a nemzeti vagyonról szóló 2011. évi CXCVI. törvény szerinti vagyonjuttatásról rendelkezett. A Fudantv. 2021. június 24. napján jelent meg a Magyar Közlönyben és a kihirdetését követő napon lépett hatályba.
- [8] 3.2. Az Országgyűlés 2024. december 17-i ülésnapján elfogadott és a Fudantv.-t érintő rendelkezései tekintetében 2024. december 21. napjától hatályos Módtv. – egyebek mellett – az új 6/B. §-t iktatta a törvénybe. A 6/B. § (1) bekezdése értelmében a 3. melléklet szerinti ingatlanokon az üzemeltetési, fenntartási és kezelési feladatokat, valamint infrastruktúra-, út- és zöldfelület-fejlesztés megvalósítását mint közfeladatokat Budapest Főváros Önkormányzata, illetve Budapest Főváros IX. kerület Ferencváros Önkormányzata helyett az állam látja el. Az érintett ingatlanok a közfeladatok ellátása érdekében 2025. január 1. napjával, a törvény erejénél fogva

ingyenesen – nyilvántartási értéken történő átvezetéssel – az állam tulajdonába kerülnek.

- [9] A Fudantv. 6/B. § (3) bekezdése szerint az állam tulajdonjog-szerzése Budapest Főváros Önkormányzata, illetve Budapest Főváros IX. kerület Ferencváros Önkormányzata felé a feladat- és hatásköri változással kapcsolatos anyagi kiadások megtakarítása formájában került ellentételezésre.
- [10] A Fudantv. 6/B. § (7) bekezdése az állami tulajdonszerzést követően a művelés alól kivett terület elnevezésének megváltozásáról és átvezetésére irányuló eljárás szabályairól rendelkezik. Ennek értelmében a korábban az indítványozó tulajdonában álló 3. melléklet 3–5., 7–10., 12–24., 27. sora szerinti ingatlant „kivett magánút” megnevezésű ingatlanként, míg a 3. melléklet 6., 11., 25. és 26. sora szerinti ingatlant „kivett beépítetlen terület” megnevezésű ingatlanként kell nyilvántartásba venni.
- [11] A 3. melléklet a magyar állam részére átadásra kerülő, forgalomképtelen önkormányzati tulajdonú ingatlanok listáját tartalmazza.
- [12] 4. A Kulturális és Innovációs Minisztérium felsőoktatásért, szak- és felnőttképzésért, fiatalokért felelős államtitkára *amicus curiae* beadvánnyal élt az Alkotmánybíróság felé.
- [13] 5. Az Abtv. 56. § (1)–(2) bekezdései alapján az Alkotmánybíróság elsőként azt vizsgálta, hogy az alkotmányjogi panasz megfelel-e a befogadhatóság törvényi feltételeinek.
- [14] 5.1. Az Abtv. 30. § (1) bekezdése szerint az alkotmányjogi panaszt az Abtv. 26. § (2) bekezdésében meghatározott esetben az alaptörvény-ellenes jogszabály hatálybalépésétől számított száznolcvan napon belül lehet írásban benyújtani. Az Abtv. 30. § (4) bekezdése pedig akként rendelkezik, hogy a 26. § (2) bekezdésében meghatározott esetben az alaptörvény-ellenes jogszabály hatálybalépésétől számított száznolcvan nap elteltével alkotmánybírósági eljárás megindításának nincs helye. A Fudantv. indítvánnyal támadott rendelkezései 2024. december 21-én léptek hatályba, ezért a 2025. június 18-án előterjesztett alkotmányjogi panasz határidőben benyújtottnak minősül.
- [15] 5.2. Az Alkotmánybíróság a továbbiakban az indítványozó jogosultságát vizsgálta meg. Az alkotmányjogi panaszt az önkormányzat nevében, annak törvényes képviselőjeként eljáró polgármester nyújtotta be. Az Alaptörvény 33. cikk (1) bekezdése értelmében a helyi önkormányzat feladat- és hatásköreit a képviselő-testület gyakorolja, míg a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (a továbbiakban: Mötv.) 41. § (1) bekezdése értelmében a képviselő-testületet a polgármester képviseli. Az Alkotmánybíróság korábban már megállapította, hogy a polgármester képviseleti joga nem azonosítható az azt megalapozó döntési jog gyakorlásával. Az indítványozó önkormányzat képviselő-

testülete alkotmányjogi panasz benyújtásáról hozott döntése hiányában a polgármester által benyújtott indítvány pedig nem tekinthető az önkormányzat képviselőtestületében benyújtottként {3131/2023. (III. 14.) AB végzés, Indokolás [13]–[15]; 3132/2023. (III. 14.) AB végzés (a továbbiakban: Abv.), Indokolás [12]–[14]}.

- [16] „A polgármester [...] képviseli ugyan az önkormányzatot a hatósági, bírósági és az alkotmánybírósági eljárásban is, de az adott szervhez fordulásról csak akkor dönthet ő, ha ezt a törvény, vagy a törvényi keretek között megalkotott önkormányzati rendelet biztosítja számára. Az Mötv. 42. § 9. pontja [...] úgy rendelkezik, hogy az Alkotmánybíróság előtti eljárás kezdeményezése nem ruházható át a képviselő-testület hatásköréből. Erre tekintettel a polgármesternek az eljárás megindításához rendelkeznie kell a képviselő-testület [...] ezzel kapcsolatos döntésével, amely az Mötv. 48. § (1) bekezdésére figyelemmel határozati formában tud testet ölteni. Ennek hiányában a polgármester az önkormányzat nevében nem kezdeményezhet Alkotmánybíróság előtti eljárást.” (Abv., Indokolás [12])
- [17] Az Abtv. 51. § (1) bekezdése alapján az Alkotmánybíróság az Alaptörvény, valamint az Abtv. szerint arra jogosult indítványa alapján jár el. Az Abtv. 52. § (4) bekezdése értelmében az alkotmánybírósági eljárás feltételeinek fennállását az indítványozónak kell igazolnia.
- [18] Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az alkotmányjogi panasz érdemi vizsgálatra nem alkalmas, mert az indítványozó a képviselő-testület Alkotmánybírósághoz fordulásról rendelkező határozatát az alkotmányjogi panaszhoz nem csatolta, annak léteire más módon sem utalt, ennél fogva az alkotmánybírósági eljárás kezdeményezésének feltételét nem igazolta. Tekintettel arra, hogy a Mötv. egyértelműen át nem ruházható hatáskörként tételezi az Alkotmánybírósághoz fordulást, ezért a polgármester saját jogán alkotmányjogi panasz előterjesztésére nem jogosult (lásd hasonlóan: Abv., Indokolás [14]).
- [19] 6. Mindezekre tekintettel az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszt az Abtv. 52. § (1) bekezdése és (1b) bekezdés a) pontja, valamint az Ügyrend 30. § (2) bekezdés c) pontja alapján, figyelemmel az Abtv. 56. § (1)–(3) bekezdésében foglaltakra is visszautasította.

Budapest, 2025. szeptember 30.

Dr. Varga Réka s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Hende Csaba s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Horváth Attila s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Varga Réka s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró
az aláírásban akadályozott
dr. Juhász Miklós
előadó alkotmánybíró helyett

Dr. Polt Péter s. k.,
alkotmánybíró